

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2017/2283 НА СЪВЕТА**от 11 декември 2017 година**

за подкрепа на глобален механизъм за докладване относно незаконни малки оръжия и леки въоръжения и други незаконни конвенционални оръжия и боеприпаси, с цел намаляване на риска за незаконна търговия с тях („iTrace III“)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 31, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

- (1) В Глобалната стратегия на ЕС от 2016 г. за външната политика и политика на сигурност на Европейския съюз („Глобалната стратегия на ЕС“) се изтъква, че Съюзът ще утвърждава мира и ще гарантира сигурността на своите граждани и своята територия и ще увеличи приноса си за колективната сигурност.
- (2) Незаконното производство, трансфер и движение на конвенционално оръжие, включително малки оръжия и леки въоръжения („МОЛВ“), както и прекаленото им натрупване и безконтролно разпространение, са в основата на това предизвикателство както в Европа, така и в чужбина. Тези незаконни дейности подклаждат несигурност в Европа и съседните ѝ региони, както и в много други региони по света, като изострят конфликтите и подкопават възстановяването на мира след приключването на конфликта и по този начин създават сериозна заплаха за мира и сигурността в Европа.
- (3) В Стратегията на ЕС от 16 декември 2005 г. за борба с незаконното натрупване и трафика на малки оръжия и леки въоръжения („Стратегията на ЕС за МОЛВ“) и боеприпаси за тях, която задава насоки за действията на Съюза по отношение на МОЛВ, се подчертава, че МОЛВ допринасят за засилването на тероризма и организираната престъпност и са основен фактор за пораждаване и разпространение на конфликти, както и за рухването на държавните структури.
- (4) Освен това в Стратегията на ЕС за МОЛВ се заявява, че Съюзът ще засилва и подкрепя съвкупността от механизми за наблюдение на санкциите и ще подкрепя засилването на контрола върху износа, както и утвърждаването на Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета ⁽¹⁾, като, наред с другото, насърчава мерките за подобряване на прозрачността.
- (5) С приетата на 20 юли 2001 г. Програма за действие на ООН за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с МОЛВ във всичките ѝ аспекти („Програма за действие на ООН“) всички държави — членки на ООН, се ангажираха да предотвратяват незаконната търговия с МОЛВ или пренасочването им към получатели, които нямат разрешение за това, и по-специално да отчитат риска от пренасочване на МОЛВ към незаконна търговия, когато оценяват заявленията за разрешения за износ.
- (6) На 8 декември 2005 г. Общото събрание на ООН прие Международен инструмент, позволяващ на държавите своевременно и надеждно да идентифицират и проследяват незаконните МОЛВ.
- (7) На Втората конференция за преглед на Програмата за действие на ООН през 2012 г. всички държави — членки на ООН, отново потвърдиха ангажимента си за предотвратяване на незаконния трафик на МОЛВ, включително тяхното пренасочване към получатели, които нямат разрешение за това, както и залегналите в Програмата за действие на ООН свои ангажименти, свързани с оценката на заявленията за разрешения за износ.
- (8) На 24 декември 2014 г. влезе в сила Договорът за търговията с оръжие (ДТО). Предмет на ДТО е установяването на възможно най-строги общовалидни международни стандарти, с които да се регламентира международната търговия с конвенционално оръжие или да се усъвършенства нормативната уредба в тази област, както и да се предотврати и пресече незаконната търговия с конвенционално оръжие и да се попречи на неговото пренасочване. Съюзът следва да подкрепя всички държави — членки на ООН, за въвеждането на ефективен контрол върху трансфера на оръжия, за да се гарантира, че ДТО ще бъде възможно най-ефективен, по-специално по отношение на прилагането на член 11 от него.
- (9) С Решение 2013/698/ОВППС на Съвета ⁽²⁾ и Решение (ОВППС) 2015/1908 на Съвета ⁽³⁾ (iTrace I и II) Съюзът вече подкрепи Организацията за изследване на оръжия в райони на конфликт (Conflict Armament Research Ltd. — CAR).

⁽¹⁾ Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета от 8 декември 2008 г. определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване (ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99).

⁽²⁾ Решение 2013/698/ОВППС на Съвета от 25 ноември 2013 г. в подкрепа на глобален механизъм за докладване относно незаконни малки оръжия и леки въоръжения и други незаконни конвенционални оръжия и боеприпаси с цел намаляване на риска от незаконна търговия с тях (ОВ L 320, 30.11.2013 г., стр. 34).

⁽³⁾ Решение (ОВППС) 2015/1908 на Съвета от 22 октомври 2015 г. в подкрепа на глобален механизъм за докладване относно незаконни малки оръжия и леки въоръжения и други незаконни конвенционални оръжия и боеприпаси с цел намаляване на риска от незаконна търговия с тях („iTrace II“) (ОВ L 278, 23.10.2015 г., стр. 15).

- (10) Съюзът желае да финансира iTrase III — третата фаза на този глобален механизъм за докладване относно незаконни МОЛВ и други незаконни конвенционални оръжия и боеприпаси. Това ще доведе до намаляване на риска от незаконна търговия с тях и ще допринесе за постигане на описаните по-горе цели, включително като на съответните национални органи за контрол на износа на оръжие се предоставя своевременно относима информация относно незаконния трафик на оръжия, така че да се допринесе за колективната сигурност в Европа в съответствие с Глобалната стратегия на ЕС

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

С оглед на изпълнението на Глобалната стратегия на ЕС и на Стратегията на ЕС за МОЛВ и на утвърждаването на мира и сигурността, Съюзът ще подкрепя дейности по проекти, които имат следните конкретни цели:

- непрекъснато поддържане на лесна за ползване глобална система за управление на информацията относно МОЛВ, които са пренасочени или са обект на трафик, и други конвенционални оръжия и боеприпаси, които са пренасочени или са обект на трафик („iTrase“), и които са документирани в засегнати от конфликти райони, така че на разработващите политиките лица, експертите в областта на контрола върху конвенционалните оръжия и служителите по контрола върху износа на конвенционални оръжия да се предоставя относима информация с цел разработване на ефективни, основани на доказателства стратегии и проекти за борба с незаконното разпространение на МОЛВ и други конвенционални оръжия и боеприпаси,
- обучение и менторство на националните органи в засегнати от конфликти държави с цел разработване на устойчив национален капацитет за идентифициране и проследяване на незаконни оръжия, насърчаване на устойчивото сътрудничество с проекта „iTrase“, по-добро определяне на приоритетите в областта на физическата сигурност и управлението на запасите, съчетаване на изискванията на националния контрол върху оръжията и съдействието в областта на правоприлагането (по-специално финансирани от ЕС инициативи като iARMS) и засилване на диалога с мисии и инициативи на ЕС,
- повишена честота и продължителност на проучванията на място относно МОЛВ и други конвенционални оръжия и боеприпаси, разпространявани незаконно в засегнати от конфликти райони с цел генериране на данни в iTrase в отговор на изрични искания, отправени от държави членки, и делегации на Съюза,
- пряка помощ за органите за контрол на износа на оръжие и за лицата, разработващи политиките в областта на контрола на оръжията, на държавите членки, включително повторни консултативни посещения от персонал на проекта iTrase в столиците на държавите членки, 24-часова служба за техническа помощ, която да предоставя незабавно съвети относно оценката на риска и стратегиите за борба с пренасочването, разработване на сигурни стационарни и мобилни приложения с цел предоставяне на незабавна нотификация при пренасочване след износ, и извършване за държавите членки, при поискване, на проверка след извършване на доставката от персонала на проекта iTrase,
- повишаване на осведомеността чрез информационна кампания относно констатациите по проекта, като се насърчават целта и наличните функции на системата iTrase за разработващите политиките лица на международно и национално равнище, експертите в областта на контрола върху конвенционалните оръжия и органите, отговарящи за лицензиране на износа на оръжие, и укрепване на международния капацитет за наблюдение на незаконното разпространение на МОЛВ и други конвенционални оръжия и боеприпаси, както и за подпомагане на разработващите политиките лица да набележат приоритетни области за международна помощ и сътрудничество и да намалят риска от пренасочване на МОЛВ и други конвенционални оръжия и боеприпаси,
- представяне на доклади по ключови въпроси на политиките въз основа на данни от разследвания на място, представени в системата iTrase, относно конкретни райони, заслужаващи международно внимание, включително основни схеми за трафик на МОЛВ и други конвенционални оръжия и боеприпаси, и регионалното разпределение на оръжия и боеприпаси, които са обект на трафик.

Съюзът финансира този проект, подробна информация за който се съдържа в приложението към настоящото решение.

Член 2

1. Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ВП) отговаря за изпълнението на настоящото решение.
2. Техническото изпълнение на проекта по член 1 се осъществява от Организацията за изследване на оръжия в райони на конфликт (Conflict Armament Research Ltd. — „CAR“).
3. CAR изпълнява задачите си под ръководството на ВП. За тази цел ВП встъпва в необходимите договорености с CAR.

Член 3

1. Референтната сума за изпълнението на проекта, посочен в член 1, е 3 474 322,77EUR. Общият прогнозен бюджет на цялостния проект възлиза на 3 993 676,97EUR, които се осигуряват чрез съвместно финансиране от страна на Федералното външно министерство на Германия.
2. Разходите, които се финансират от сумата по параграф 1, се управляват в съответствие с процедурите и правилата, приложими за общия бюджет на Съюза.
3. Комисията упражнява надзор върху правилното управление на референтната сума, посочена в параграф 1. За тази цел тя сключва необходимото споразумение с CAR. В споразумението се предвижда, че CAR трябва да осигурява видимост на участието на Съюза, съответстваща на неговия размер.
4. Комисията полага усилия да сключи споразумението, посочено в параграф 3, възможно най-скоро след влизането в сила на настоящото решение. Тя информира Съвета за евентуални трудности в хода на този процес, както и за датата на сключване на споразумението.

Член 4

1. ВП докладва на Съвета за изпълнението на настоящото решение въз основа на редовни описателни доклади, изготвени от CAR на всеки три месеца. Тези доклади представляват основа за оценката, извършвана от Съвета. С цел да се подпомогне Съветът в неговата оценка на резултатите от настоящото решение на Съвета, външен орган извършва оценка на проекта.
2. Комисията докладва за финансовите аспекти на проекта, посочен в член 1.

Член 5

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.
2. Срокът на действие на настоящото решение изтича 24 месеца след датата на сключване на споразумението, посочено в член 3, параграф 3. Действието на решението обаче изтича шест месеца след датата на влизането му в сила, ако в рамките на този срок не бъде сключено споразумение.

Съставено в Брюксел на 11 декември 2017 година.

За Съвета
Председател
F. MOGHERINI

ПРИЛОЖЕНИЕ

iTrase — глобален механизъм за докладване относно МОЛВ и други конвенционални оръжия и боеприпаси**1. Контекст и обосновка на подкрепата по линия на Общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС)**

- 1.1. Настоящото решение се основава на поредни решения на Съвета за борба с дестабилизиращото въздействие на пренасочването и трафика на МОЛВ и други конвенционални оръжия, и по-конкретно на Решение 2013/698/ОВППС на Съвета от 25 ноември 2013 г. ⁽¹⁾ и Решение (ОВППС) 2015/1908 на Съвета от 22 октомври 2015 г. ⁽²⁾, с които беше създаден и укрепен глобалният механизъм iTrase за докладване относно незаконни МОЛВ и други незаконни конвенционални оръжия и боеприпаси.

Незаконното разпространение на МОЛВ и други конвенционални оръжия и боеприпаси е основен фактор за подкопаването на държавната стабилност и изострянето на конфликтите, който представлява сериозна заплаха за мира и сигурността. Както се посочва в Стратегията на ЕС за борба с незаконното натрупване и трафика на малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях („Стратегия на ЕС за МОЛВ“), незаконните оръжия и боеприпаси допринасят за засилването на тероризма и организираната престъпност и са основен фактор за пораждаване и разпространение на конфликти, както и за рухването на държавните структури. Неотдаващите констатации от проекта iTrase в Ирак, Либия, Сирия и други сложни конфликти в близост до външните граници на Съюза потвърждават заключенията в Стратегията на ЕС за МОЛВ.

С дейностите, извършвани съгласно Решение (ОВППС) 2015/1908, беше установена iTrase — глобална инициатива за наблюдение на използването в конфликти оръжия. Тя действа в 27 държави, засегнати от конфликт, включително в Африка, Близкия Изток, Южна и Източна Азия, а отскоро и в Латинска Америка; iTrase е най-големият в света публичен регистър на пренасочени конвенционални оръжия с цел подкрепа за държавите в усилията им да разкриват случаите на пренасочване на оръжия и да предприемат мерки спрямо тях в съответствие с ангажиментите съгласно член 11 от Договора за търговията с оръжие („ДТО“) и критерий 7 от Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета ⁽³⁾. iTrase осигурява точно докладване относно доставките на оръжия и боеприпаси за въоръжени въстанически и терористични сили, които представляват заплаха за сигурността на Съюза, включително Ал-Кайда в ислямския Магреб и Даиш или „Ислямска държава“; iTrase изпраща сигнали до органите за контрол на износа на държавите членки, своевременно и в условията на поверителност, за рискове от пренасочване след износа; iTrase предоставя важна информация в реално време на делегациите на Съюза и дипломатическите мисии на държавите членки в засегнати от конфликти региони относно трафика на оръжие и динамиката на конфликтите; и редовно осведомява относно контрола върху оръжията и мерките за борба с пренасочването чрез засилено медийно присъствие на световно равнище със силно въздействие.

- 1.2. Проектът iTrase обаче е изправен пред все повече призови от държави членки, да се предоставя пряка лична информация на националните органи за лицензиране на износа на оръжие (включително чести посещения в столиците), както по-широк набор от ресурси за лицата, разработващи политиките за контрол върху износа на оръжие.

Следователно настоящото решение има за цел да продължи и засили работата на проекта по линия на Решение (ОВППС) 2015/1908, като предоставя и занапред на разработващите политиките лица от Съюза, на експертите в областта на контрола на оръжията и на служителите по контрола върху износа на оръжие системно събирана, относима информация, която да ги подпомага при разработването на ефективни, основани на доказателства стратегии за борба с пренасочването и незаконното разпространение на конвенционални оръжия и боеприпаси за тях с цел повишаване на международната и регионалната сигурност. По този начин те ще продължат да получават подкрепа за съчетаването на успешна стратегия за противодействие с подходящи превантивни действия за борба с незаконното търсене и предлагане и за осигуряване на ефективен контрол върху конвенционалните оръжия в трети държави.

- 1.3. Настоящото решение предвижда непрекъснато поддържане и по-нататъшно усъвършенстване на публично достъпната онлайн система iTrase. Проектите, изброени в Решение (ОВППС) 2015/1908, ще бъдат укрепени чрез:
- 1) увеличаване на честотата и продължителността на мисиите за събиране на данни относно доставките на

⁽¹⁾ Решение 2013/698/ОВППС на Съвета от 25 ноември 2013 г. в подкрепа на глобален механизъм за докладване относно незаконни малки оръжия и леки въоръжения и други незаконни конвенционални оръжия и боеприпаси с цел намаляване на риска от незаконна търговия с тях (ОВ L 320, 30.11.2013 г., стр. 34).

⁽²⁾ Решение (ОВППС) 2015/1908 на Съвета от 22 октомври 2015 г. в подкрепа на глобален механизъм за докладване относно незаконни малки оръжия и леки въоръжения и други незаконни конвенционални оръжия и боеприпаси с цел намаляване на риска от незаконна търговия с тях („iTrase II“) (ОВ L 278, 23.10.2015 г., стр. 15).

⁽³⁾ Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета от 8 декември 2008 г. определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване (ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99).

незаконни конвенционални оръжия в засегнати от конфликти региони; 2) предоставяне на индивидуализирана подкрепа за държавите членки, включваща преки консултации, индивидуализирани данни и доклади, 24-часова служба за техническа помощ и проверка след доставката; и 3) обучение и менторство на националните органи в засегнати от конфликти държави с цел изграждане на капацитет за борба с пренасочването на оръжие, подобряване на управлението на оръжия и подобряване на събирането на данни iTrase.

2. Общи цели

Описаното по-долу действие ще подпомага в още по-голяма степен международната общност в борбата с дестабилизиращото въздействие на пренасочването и трафика на МОЛВ и други конвенционални оръжия и боеприпаси. То ще продължи да предоставя на разработващите политиките лица, на експертите в областта на контрола на оръжията и на служителите по контрола върху износа на оръжие относима информация, която ще ги подпомогне да разработват ефективни, основани на доказателства стратегии за борба с пренасочването и незаконното разпространение на МОЛВ и други конвенционални оръжия и боеприпаси с цел повишаване на международната и регионалната сигурност. По-конкретно в рамките на действието:

- а) ще се предоставя конкретна информация за трафика на МОЛВ и други конвенционални оръжия, необходима за по-ефективно наблюдение на изпълнението на Програмата за действие на ООН относно незаконната търговия с МОЛВ;
- б) ще се засилва прилагането на международния инструмент за проследяване;
- в) ще се разкриват основните маршрути и структури, участващи в пренасочването на конвенционални оръжия и боеприпаси към засегнати от конфликт региони или за международни терористични организации, и ще се предоставят доказателства за групи или отделни лица, участващи в незаконна търговия, в подкрепа на национални правни производства;
- г) ще се засилва сътрудничеството между съответните органи и мисии на ООН и други международни организации в областта на проследяването на МОЛВ и други конвенционални оръжия и на прякото предоставяне на информация в подкрепа на съществуващите механизми за наблюдение, включително системата на Интерпол за управление на регистрите и проследяване на незаконните оръжия (iARMS), която допълва iTrase и с която ще бъде осигурена непрекъсната координация;
- д) ще се предоставя относима информация за определяне на приоритетните области за международно сътрудничество и помощ с оглед ефективна борба с пренасочването и трафика на МОЛВ и други конвенционални оръжия и боеприпаси, например финансиране на проекти, свързани със сигурността на запасите или управлението на границите;
- е) ще се осигурява механизъм, който да подпомага наблюдението на изпълнението на ДТО, по-специално с цел откриване на пренасочването на трансфера на конвенционални оръжия, както и за подпомагане на правителствата при оценката на риска от пренасочване преди износа на конвенционални оръжия, по-конкретно на риска от пренасочване в рамките на държавата на получателя или от реекспорт при нежелани условия; и
- ж) ще се предоставя съобразена с нуждите подкрепа на държавите членки, с цел съдействие при оценката и намаляването на риска от пренасочване.

3. Устойчивост на проекта в дългосрочен план и резултати

Чрез действието ще се предостави устойчива рамка за постоянно наблюдение на незаконното разпространение на МОЛВ и други конвенционални оръжия и боеприпаси. Очаква се то да увеличи значително обема на съществуващата информация за оръжията и да окаже съществена подкрепа за целевото разработване на ефективен контрол на конвенционалните оръжия и на политиките за контрол върху износа на оръжие. По-специално в рамките на проекта:

- а) ще продължи да се захранва системата за управление на информацията iTrase, която да осигури дългосрочно събиране и анализ на данните относно незаконните конвенционални оръжия;
- б) на разработващите политиките лица в областта на контрола на конвенционалните оръжия, както и на експертите, ще се предостави инструмент за определяне на по-ефективни стратегии и приоритетни области за съдействие и сътрудничество (напр. чрез набелязване на механизми за подрегионално или регионално сътрудничество, механизми за координация и обмен на информация, които трябва да бъдат създадени или укрепени, чрез идентифициране на небезопасни национални запаси, неадекватно управление на запасите, маршрути за незаконен трансфер, слабости в граничния контрол и недостатъчен капацитет в областта на правоприлагането);
- в) ще се осигури гъвкавост за предоставяне на свързана с политиката информация, независимо от бързо променящите се изисквания на политиката;
- г) ще се повиши в значителна степен ефикасността на международните организации за наблюдение на оръжията, както и на отделните лица, чрез предоставяне на механизъм за обмен на информация с постоянно разширяващ се обхват; и

- д) ще се изгражда устойчив национален капацитет в засегнати от конфликт държави с цел идентифициране и проследяване на незаконни оръжия и по-ефективно участие в международните процеси на контрол на оръжията и правоприлагането.

4. Описание на действието

4.1. Проект 1: Обучение и менторство на националните органи в засегнати от конфликти държави при идентификацията и международното проследяване на оръжия.

4.1.1. Цел на проекта

Проектът ще предостави обучение „при поискване“ относно идентификацията, проследяването и управлението на оръжия за местните партньори и, когато е необходимо, служителите за подкрепа на мира (включително мисиите и групите или експертните групи за наблюдение на санкциите на ООН и на Съюза). Това обучение ще се основава на набор от услуги, предлагани от CAR от 2014 г. насам — макар и те да са включени в бюджета извън проектите iTrase I и II, което се оказва от решаващо значение за изпълнението на проектите.

4.1.2. Дейности по проекта

По проекта ще се изпратят служители от екипи за разследване на място, които да дават насоки на все по-високо техническо равнище, което включва:

- а) въведение в събирането на данни за оръжия, с позоваване на конкретни случаи;
- б) основни техники за идентификация на оръжия и за ефективна документация на оръжия;
- в) стандартни оперативни процедури за събиране на доказателства и доказателствената верига за проследяване;
- г) изискванията относно разследвания от разстояние и регионални и международни разследвания;
- д) прилагането на Международния инструмент за проследяване;
- е) международно проследяване на оръжия и системи за проследяване на оръжия (по-специално Интерпол и Европол);
- ж) използването на „големи информационни масиви“ и анализ на тенденциите; и
- з) възможности за техническа помощ (в международен план) и за намеса на правоприлагащите органи.

Тези дейности ще се провеждат успоредно с разследванията на място на iTrase, включително съвместни разследвания (менторство), осъществявани заедно с националните държавни органи.

4.1.3. Резултати от проекта

Проектът:

- а) ще насърчава националните органи да предоставят по-голям достъп на екипите за разследване на място на iTrase, като по този начин се отговори на многократните призови тези екипи да предоставят техническа помощ и съвместен капацитет за разследване, което е равностойно на увеличаване на данните, подавани в iTrase;
- б) ще предоставя конкретна помощ за изграждането на капацитет на националните правителства, които, въпреки че понасят последиците от пренасочването на оръжия, не разполагат с инструменти за идентифициране и докладване на оръжия, пренасочени от конфликти — това често е предпоставка за по-ефективно управление на оръжията във вътрешен план и като такова подпомага прилагането на Договора за търговията с оръжия, международния инструмент за проследяване и Програмата за действие на ООН и програмирането по линия на физическа сигурност и управление на запасите от оръжия (ФСУЗ) и връзката с международните правоприлагащи органи, включително Интерпол (iARMS) и Европол;
- в) ще подкрепя засиления диалог, по-специално като се идентифицират ключови заинтересовани страни за други инициативи, подкрепяни от Съюза (напр. отношения на мисиите на Съюза с правителствата на приемащите държави), и се лансират инициативи като програмирането по ФСУЗ (напр. подкрепяни от Съюза проекти за управление на запасите от оръжия).

4.1.4. Показатели за изпълнението на проекта

До 30 посещения на място за обучение и менторство с акцент върху повторните посещения за подкрепа на националните органи в изграждането на капацитет за проследяване.

Проектът ще се изпълнява в рамките на целия двегодишен период на проекта iTrase.

4.1.5. Бенефициери на проекта

Дейностите за обучение и менторство в рамките на iTrace ще донесат преки ползи за националните заинтересовани страни в държавите, засегнати от конфликти, включително правоприлагащите органи и прокуратурата. Програмата ще подкрепя косвено националния диалог с инициативи, финансирани от Съюза и други инициативи за контрол на оръжията, като насърчава използването на международни механизми за проследяване (включително системата iARMS на Интерпол и Европол) и улеснява ангажирането с подкрепяни от Съюза проекти за управление на запасите и други проекти за контрол върху МОЛВ.

4.2. Проект 2: Задълбочаване на разследванията на място, необходими за по-нататъшното снабдяване на системата iTrace с документални данни в реално време относно пренасочването и трафика на МОЛВ и други конвенционални оръжия и боеприпаси и друга, свързана с това информация.

4.2.1. Цел на проекта

Проектът ще повиши честотата и ще увеличи продължителността на изследванията на място на движението на МОЛВ и други конвенционални оръжия и боеприпаси в засегнати от конфликти райони. Ще бъде отдаден приоритет на държави, които пораждат особено безпокойство у държавите членки, включително наред с други Ирак, Либия, Мали, Южен Судан, Сомалия, Сирия и Йемен.

Дейността по проекта ще бъде улеснена от установяването на официални споразумения за информационен обмен с мисиите на Съюза и ООН и с различни организации, както и селективното изпращане на официални искания за проследяване до национални правителства. Освен това проектът ще продължи да извършва анализ и проверка (чрез анализ на място) на налична информация относно съответните трансфери, събрана от организации, различни от CAR, която да бъде включена в системата iTrace.

4.2.2. Дейности по проекта

В рамките на проекта ще бъдат предприети следните дейности:

- а) разполагане на квалифицирани експерти в областта на оръжията, които да извършват анализ на място на незаконни МОЛВ и други конвенционални оръжия, боеприпаси и свързани с тях материали, иззети от засегнати от конфликт държави;
- б) анализ, преглед и проверка на документирани данни за незаконни МОЛВ и други незаконни конвенционални оръжия, боеприпаси и ползвателите им, включително, наред с другото: снимки на оръжия, техни компоненти и вътрешни и външни маркировки, опаковки, свързана с тях документация за доставянето им и резултати от разследванията на място (ползватели, доставчици и пътища на трансфер);
- в) преглед и проверка на допълнителни нови данни за незаконни МОЛВ и други конвенционални оръжия и боеприпаси, събрани от организации, различни от CAR, включително доклади на групите на ООН за наблюдение на санкциите, организации от гражданското общество и международните новинарски медии;
- г) въвеждане на всички събрани и прегледани данни в системата iTrace за управление на информацията и онлайн портала за картографиране;
- д) идентифициране и подпомагане на местни партньори с цел осигуряване на устойчиво събиране на данни в подкрепа на iTrace през целия период на предложеното действие и след него;
- е) непрекъсната връзка с националните правителства на държавите за предварително определяне на национални точки за контакт, както и на координационен механизъм, с цел ясно очертаване на обхвата на изследванията на CAR и преодоляване на евентуални конфликти на интереси преди започване на разследванията.

Проектът ще бъде прилаган постепенно в рамките на целия двегодишен период на проекта iTrace.

4.2.3. Резултати от проекта

Проектът:

- а) ще документира на място физическите доказателства за конвенционални оръжия и боеприпаси, които са пренасочени или са обект на незаконен трафик, в засегнати от конфликти региони;
- б) ще проверява и разследва случаи на незаконен трафик въз основа на данни, събрани от CAR, от организации, които имат постоянни споразумения за обмен на информация с CAR, и по целесъобразност други организации, за пренасочване или трафик на конвенционални оръжия и боеприпаси във всички региони;

- в) ще предоставя конкретни нагледни доказателства за пренасочени конвенционални оръжия и боеприпаси или такива, които са обект на незаконен трафик, включително снимки на оръжия, серийни номера, фабрични марки, кутии, описи на пратки, документация за доставките и удостоверяване на крайните ползватели;
- г) ще предоставя текстови отчети за незаконна дейност, включително пътища на трафика, участници в пренасочването или незаконния трансфер и оценка на благоприятстващите незаконната дейност фактори (включително неефективно управление и небезопасност на запасите и предумишлено създадени мрежи за незаконни доставки, ръководени от държави);
- д) ще въвежда посочените по-горе доказателства в системата за управление на информацията и онлайн портала за картографиране на iTrase за пълно публично разпространение и в системите на държавите членки, посредством сигурни настолни и мобилни платформи.

4.2.4. Показатели за изпълнението на проекта

До 50 разполагания на място (включително разширено разполагане, където е необходимо) в рамките на двегодишен период с цел представяне на доказателства за въвеждане в системата iTrase за управление на информацията и онлайн портала за картографиране.

Проектът ще се изпълнява в рамките на целия двегодишен период на проекта iTrase.

4.2.5. Бенефициери на проекта

Системата iTrase ще продължи да предоставя все по-всеобхватна информация, изрично насочена преди всичко към лицата, определящи политиката на държавите членки в областта на националния контрол върху оръжията и към органите за лицензиране на износа на оръжие, както и към институциите, агенциите и мисиите на Съюза. Тези бенефициери от Съюза ще разполагат и с достъп до поверителна информация посредством сигурни настолни и мобилни платформи, предоставени от iTrase.

Публичната информация ще продължи да бъде достъпна за всички бенефициери от Съюза, както и за тези извън Съюза, по-специално за лицата, определящи политиката в областта на контрола върху оръжията и органите за лицензиране на износа на оръжие на трети държави. Тя ще бъде достъпна и за регионалните и международните организации (включително групите на ООН за наблюдение на санкциите, мироопазващите мисии на ООН, UNODC, UNODA и Интерпол); неправителствените научноизследователски организации (включително Международния център за конверсия в Бон (BICC), Групата по научни изследвания и информация в областта на мира (GRIP), Стокхолмския международен институт за изследване на мира (SIPRI), проекта „Преглед на малокалибрени оръжия“); предоставящите защита организации (включително Amnesty International и Human Rights Watch) и международните новинарски медии.

4.3. Проект 3: Пряка подкрепа за органите на държавите членки, за контрол върху износа на оръжие и за лицата, определящи политиките в областта на контрола върху оръжията.

4.3.1. Цел на проекта

Персоналът на проекта iTrase ще работи в тясно сътрудничество с националните органи за лицензиране на износа на оръжие на държавите членки. Информацията, предоставяна от националните органи за лицензиране на износа на оръжие на държавите членки, ще бъде обработвана с необходимото зачитане и поверителност. Освен това iTrase ще продължи да поддържа контакт и с редица органи за лицензиране на износа на оръжие на трети държави. Тези отношения ще подкрепят няколко ключови аспекта на международните усилия за предотвратяване на пренасочването и трафика на конвенционални оръжия и ще укрепят международните мерки за борба с пренасочването, включително като:

- а) предоставят на органите за лицензиране на износа на оръжие подробни данни и доказателства за документирано пренасочване
- б) подкрепят или осигуряват на държавите членки, по официално искане на националните органи за лицензиране на износа на оръжие на държавите членки, капацитет, за проверка след извършване на доставката.

4.3.2. Дейности по проекта

В рамките на проекта ще бъдат предприети следните дейности:

- а) екипите на iTrase, изпратени на повторни посещения в съответните органи в столиците на държавите членки, ще предоставят информация относно борбата с пренасочването и ще докладват по международни разследвания;
- б) бюро за помощ с денонощен режим на работа за незабавно консултиране относно борбата с пренасочването или за потенциално негативни твърдения в пресата, произтичащи от непроверено докладване от трети страни;

- в) разработване на онлайн табла, пригодени за органите за лицензиране на износа на оръжие на държавите членки, на които ще се излъчват сигурни данни от системата iTGrase, с предупредително обозначаване на страни, които в миналото са извършвали пренасочване на оръжие, профилиране на дестинации с висок риск и докладване в реално време за пренасочване на оръжия, произведени в съответната страна; и
- г) подпомагане или предоставяне на държавите членки, след официално искане от националните органи за лицензиране на износа на оръжие на държавите членки, на проверки (удостоверяване), извършени от екипите за разследване на място на iTGrase, на крайната употреба след доставка.

Проектът ще се изпълнява в рамките на целия двегодишен период на проекта iTGrase.

4.3.3. Резултати от проекта

Проектът:

- а) ще подпомага органите за лицензиране на износа на оръжие на държавите членки, по тяхно искане, да идентифицират пренасочване след износ;
- б) ще предоставя информация за подпомагане на пълен анализ на риска от пренасочване от страна на органите за лицензиране на износа на оръжие на държавите членки (в съответствие с ДТО и с Обща позиция 2008/944/ОВППС), преди предоставянето на лицензи за износ;
- в) ще осигурява на органите за лицензиране на износа на оръжие на държавите членки, по тяхно искане, капацитет за проверка след извършване на доставка;
- г) ще подкрепят лицата, определящи политиките на държавите членки, в областта на контрола върху оръжията, като им предоставят информация в реално време относно тенденциите в пренасочването и трафика, което да способства за национално ангажиране в международните политически процеси; и
- д) ще подпомага националните правоприлагащи органи на държавите членки, при наказателни разследвания, когато е приложимо и по тяхно искане.

4.3.4. Показатели за изпълнението на проекта

Проектиране и разработване от проектантите на действащата система iTGrase на специални настолни и мобилни табла, които ще излъчват на живо информация от сигурни подразделения на системата iTGrase до националните органи на държавите членки. Бюро за помощ, обслужвано от персонала на проекта iTGrase, което ще подкрепя изцяло органите за контрол върху износа на оръжие и лицата, определящи политиките в областта на контрола върху оръжията в държавите членки. До 30 посещения в столиците на държавите членки, при поискване.

Проектът ще се изпълнява в рамките на целия двегодишен период на проекта iTGrase.

4.3.5. Бенефициери на проекта

Всички заинтересовани държави членки, с посещения в столицата и мисии за проверка след доставка, провеждани при поискване.

4.4. Проект 4: Информационна дейност за заинтересованите страни и международна координация

4.4.1. Цел на проекта

Проектът ще демонстрира ползите от iTGrase за лицата, определящи политиките в международен и национален мащаб, експертите в областта на контрола върху конвенционалните оръжия и органите за лицензиране на износа на оръжие. Ще бъдат предприети и инициативи за информационна кампания за по-нататъшно съгласуване на обмена на информация и изграждане на устойчиви партньорства с физически лица и организации, годни да произвеждат информация, която може да бъде въведена в системата iTGrase.

4.4.2. Дейности по проекта

В рамките на проекта ще бъдат предприети следните дейности, като се следи по-специално за избягване на дублиране на дейности по друга линия, например в работата за популяризиране по линия на ДТО:

- а) презентации от членове на персонала на iTGrase на съответните международни конференции по въпросите на незаконната търговия с конвенционални оръжия във всичките ѝ аспекти. Презентациите от членове на персонала ще имат за цел да представят iTGrase с акцент върху: 1) конкретните ползи от системата за подпомагане на наблюдението на изпълнението на Програмата за действие на ООН, на ДТО и други имащи отношение международни инструменти; 2) ползата от нея при набелязването на приоритетни области за международна помощ и сътрудничество; и 3) ползата от системата като инструмент за оценка и профилиране на риска за органите, лицензиращи износа на оръжие;

- б) презентации от членове на персонала на iTrase пред национални правителства и мироопазващи операции. Целта на презентациите от служителите ще бъде да представят iTrase на съответните отдели по мисиите, да насърчават и развиват официални споразумения за обмен на информация, способни да произвеждат информация, която да се въвежда в системата iTrase, както и да подпомогнат лицата, определящи политиките, в набелязването на приоритетни области за международна помощ и сътрудничество.

Проектът ще се изпълнява в рамките на целия двегодишен период на проекта iTrase.

4.4.3. Резултати от проекта

Проектът:

- а) ще демонстрира ползата от iTrase и концепцията за документирането, събирането и обмена на данни относно пренасочването, за лицата, определящи политиките в международен и национален мащаб, които работят по прилагането на споразумения за контрол на конвенционалните оръжия и на износа на оръжие (Програмата за действие на ООН, ДТО и други имащи отношение международни инструменти) и оценяват тяхното изпълнение;
- б) ще предостави съответната информация за подпомагане на лицата, определящи политиките, и експертите в областта на контрола на конвенционалните оръжия да набележат приоритетни области за международна помощ и сътрудничество и да изготвят ефективни стратегии за борба с пренасочването на оръжие;
- в) ще предостави на органите за лицензиране на износа на оръжие задълбочена информация относно iTrase и ползата от нея при оценката на риска в допълнение към предоставената възможност за по-нататъшна обратна връзка и укрепване на системата;
- г) ще улесни обмена на информация между националните правителства и мироопазващите операции на ООН, включително обработката на данни и анализ чрез използване на системата iTrase;
- д) ще подпомогне свързването в мрежа на разширяващата се група от експерти в областта на контрола на конвенционалните оръжия, които участват в провеждането на разследвания на място по отношение на пренасочването и трафика на конвенционални оръжия и боеприпаси;
- е) ще повиши обществената осведоменост относно проследяването на конвенционалните оръжия и боеприпаси като средство за подпомагане на наблюдението на изпълнението на Програмата за действие на ООН, Инструмента за международно проследяване, ДТО и други международни и регионални инструменти за контрол на оръжията и на износа на оръжие.

4.4.4. Показатели за изпълнението на проекта

До 20 конференции с участието на служители на iTrase. Всички конференции ще включват презентации за iTrase. Дневният ред на конференциите и кратки обобщения ще бъдат включени в окончателния доклад.

Проектът ще се изпълнява в рамките на целия двегодишен период на проекта iTrase.

4.4.5. Бенефициери на проекта

Вж. раздел 4.2.5 по-горе за пълния списък на бенефициерите, който съвпада със списъка на бенефициерите на настоящия проект.

4.5. Проект 5: доклади на iTrase за политиката

4.5.1. Цел на проекта

Проектът ще предоставя доклади по ключови въпроси на политиката въз основа на данните от разследванията на място, които са представени в системата iTrase. Докладите ще бъдат изготвяни с цел акцентирание върху конкретни области, будещи загриженост у международната общност, включително основни схеми за трафик на конвенционални оръжия и боеприпаси, регионално разпределение на оръжията и боеприпасите, които са обект на трафик, и приоритетни области, изискващи внимание на международно равнище.

4.5.2. Дейности по проекта

Задълбочени анализи, които ще доведат до изготвяне, преглед, редактиране и публикуване на до 10 доклада на iTrase за политиката.

4.5.3. Резултати от проекта

Проектът:

- а) ще изготви до 10 доклада, всеки от които ще представя отделен въпрос от международно значение;

- б) ще осигури разпространението на докладите на iTrase за политиката във всички държави членки;
- в) ще разработи целева информационна стратегия, за да се гарантира максимален обхват на световно равнище;
- г) ще поддържа видимостта на действието на политическата сцена и в международните новинарски медии чрез представяне, *inter alia*, на актуална информация относно незаконните оръжия, на свързани с политиката анализи в подкрепа на текущи процеси на контрол на оръжията и изготвяне на подходящи доклади с цел привличане на възможно най-голямо отразяване от международните новинарски медии.

4.5.4. Показатели за изпълнението на проекта

До 10 онлайн доклада на iTrase за политиката в рамките на предложеното действие, които ще бъдат разпространени в световен мащаб.

4.5.5. Бенефициери на проекта

Вж. раздел 4.2.5 по-горе за пълния списък на бенефициерите, който съвпада с бенефициерите на настоящия проект.

5. Местонахождения

Проекти 1 и 2 ще изискват широко разполагане на място на експерти в областта на конвенционалните оръжия в регионите, засегнати от конфликти. Това разполагане на експерти ще бъде преценявано за всеки отделен случай в зависимост от сигурността, достъпа и наличността на информация. CAR вече е установила връзка или работи по текущи проекти в много от съответните държави. Проект 3 ще се осъществява в столиците на държавите членки, (с други пътувания вътре в страната в зависимост от изискванията на държавите членки). Проект 4 ще се осъществява, в координация с националните правителства и съответните организации, в рамките на международни конференции в целия свят с цел да се осигури максимална видимост на проекта. Проект 5 ще бъде подготвен в Белгия, Италия, Франция и Обединеното кралство.

6. Продължителност

Общата прогнозирана продължителност на всички проекти е 24 месеца.

7. Изпълнителен орган и публичност за дейността на Съюза

CAR включва малки екипи за разследване на място с местните сили в областта на отбраната и сигурността, мироопазващ или мироподдържащ персонал и други участници с мандат в областта на сигурността. Когато тези сили или мисии поемат контрола върху оръжия или обекти за събиране на данни, екипите на CAR събират всички налични доказателства относно оръжията, свързания с тях материал и групите потребители. След това CAR пристъпва към проследяване на всички еднозначно определими обекти и провежда разследвания с широк обхват относно трансфера на оръжие, доставката на военно оборудване и подкрепата за страни, които заплашват мира и стабилността.

В сътрудничество с националните органи за лицензиране на износа на оръжие, CAR възпроизвежда веригите на доставка, които са отговорни за предоставянето на оръжие за въоръжени конфликти, като по този начин идентифицира незаконната дейност и пренасочването на оръжие от законния към незаконния пазар. CAR регистрира цялата информация в своята глобална система за наблюдение на оръжията iTrase, която със своите над 100,000 вписвания на оръжия от конфликти е най-големият регистър в света на данни за оръжия от конфликти.

CAR използва тази информация, за да а) предупреди държавите членки за пренасочване на оръжие и боеприпаси и, б) да позволи осъществяването на целенасочени инициативи за борба с пренасочването, включително преразглеждане на мерките за контрол на износа на оръжие и международни дипломатически действия.

Това е доказана методология за почти незабавно откриване на пренасочване, като екипите на CAR на място са уведомявали държавите членки, за пренасочено оръжие, докато все още са били разположени в зони, засегнати от конфликт (напр. докато са били на място в Мосул, Ирак). В някои случаи екипите на CAR са разкривали нерегламентирани повторни трансфери в рамките на два месеца, след като оръжията са напуснали производствения цех.

На 22 октомври 2015 г. Решение (ОВППС) 2015/1908 даде подкрепа за CAR в това да продължи и да разшири проекта iTrase, създаден с Решение 2013/698/ОВППС. Проектите, обозначени съответно iTrase I и II, категорично утвърдиха iTrase като значима инициатива за наблюдение на оръжия от конфликти в световен мащаб и предоставиха пряка подкрепа за органите за лицензиране на износа на оръжие и за лицата, определящи политиката в областта на контрола върху оръжията на държавите членки.

Наред с това в приетия на 2 декември 2015 г. план за действие на Съюза относно незаконния трафик и използване на огнестрелни оръжия и взривни вещества беше отправен призив за „по-широко използване на iTrace“ и препоръка всеки национален правоприлагащ орган, който разкрие пренасочване на оръжие и боеприпаси, да прави справка за това в регистрите на iTrace.

CAR предприема всички подходящи мерки за популяризиране на факта, че действието е финансирано от Съюза. Тези мерки се осъществяват в съответствие с Наръчника за комуникацията и визуалната идентификация при външните дейности на ЕС, изготвен и публикуван от Комисията.

CAR следователно ще осигури видимостта на приноса на Съюза с използване на подходяща запазена марка и методи за популяризиране, изтъкване на ролята на Съюза, осигуряване на прозрачност на неговите дейности и повишаване на осведомеността за основанията на решението, както и за подкрепата на решението от страна на Съюза и за резултатите от тази подкрепа. Знамето на Съюза ще присъства на видно място в изготвените материали в рамките на проекта в съответствие с насоките на Съюза за точното използване и възпроизвеждане на знамето.

8. Докладване

CAR ще изготвя редовни описателни доклади на всеки три месеца.
